

DECIZIE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Rija Octavian,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Rija Octavian împotriva Angelei Rotaru cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, prin care nu s-a dat curs repetat cererii de apel depusă de către Rotaru Angela și s-a acordat apelantei termen suplimentar pentru prezentarea cererii de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat,

c o n s t a t ă:

La 10 august 2015, Rija Octavian s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Angelei Rotaru, solicitînd încasarea datoriei rezultate din contractul de împrumut în sumă de 43 000 euro, a clauzei penale calculate pentru perioada 12 februarie 2015 – 10 august 2015 în sumă de 38 700 euro, dobînda de întîrziere calculată pentru perioada 04 aprilie 2013 – 10 septembrie 2015, în sumă de 16 101,42 euro, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 12 500 lei, cheltuielile suportate la dobîndirea probelor în sumă de 150 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul Rija Octavian a indicat că, la 04 decembrie 2012 a încheiat cu Rotaru Angela contractul de împrumut cu ipotecă nr.16245, autentificat notarial, prin care a transmis pîrîtei cu titlu de împrumut suma de 43 000 euro, cu termen de achitare la 04 aprilie 2013.

Menționează reclamantul că pîrîta nu și-a onorat obligațiile contractuale și pînă la data scadentă 04 aprilie 2013 nu a restituit suma împrumutată. Împrumutul a fost asigurat cu ipoteca bunurilor imobiliare, însă reclamantul și-a manifestat opțiunea exclusivă de încasare a sumei.

La somațiile reclamantului expediate în adresa pîrîtei cu solicitarea de a restitui suma împrumutată, nu a primit nici un răspuns.

Afirmă reclamantul că, clauzele contractului prevăd obligația de plată a clauzei penale în mărime de 0,5% din valoarea obligației neexecutate, astfel că la data de 12 februarie 2015 și pînă la data de 10 august 2015, cuantumul penalității constituie suma de 38 700 euro.

Susține reclamantul Rija Octavian că, perioada de întîrziere de la scadența împrumutului și pînă la data adresării în instanță, reprezintă perioada 04 aprilie 2013-

10 septembrie 2015, iar potrivit art.619 CC, solicită încasarea sumei de 16 101,42 euro cu titlu de dobândă de întârziere.

Solicită reclamantul încasarea din contul pârâtei Rotaru Angela în beneficiul său a sumei de 43 000 euro cu titlu de datorie, 38 700 euro clauza penală, 16 101,42 euro dobânda de întârziere, compensarea cheltuielilor de judecată la achitarea taxei de stat în sumă de 12 500 lei, 150 lei cheltuieli pentru dobândirea probelor și 10 000 lei cu titlu de compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial cu încasarea din contul Angelei Rotaru în beneficiul lui Rija Octavian 43 000 euro cu titlu de datorie din împrumut, 16 101,34 euro cu titlu de dobândă de întârziere legală pentru perioada 04 aprilie 2013 – 10 septembrie 2015 și 7 740 euro clauza penală, iar în total au fost încasate creanțe rezultate din contractul de împrumut în sumă de 66 841,34 euro. S-a încasat din contul Angelei Rotaru în beneficiul lui Rija Octavian 12 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat, cheltuieli pentru dobândirea probelor 150 lei și 2 500 lei cheltuieli de asistență juridică, iar în total 15 150 lei.

S-a încasat din contul Angelei Rotaru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 12 500 lei și 22.05 lei cheltuieli de judecare a pricinii suportate de instanța judecătorească.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 03 decembrie 2015, Rija Octavian, prin intermediul reprezentantului, avocatul Vladislav Pantaz a depus cerere de apel nemotivată împotriva acesteia, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2015 în partea încasării clauzei penale și cheltuielilor de judecată cu pronunțarea unei noi hotărîri în această parte de admitere integrală a acțiunii. Concomitent, la depunerea cererii de apel apelantul Rija Octavian a achitat taxa de stat în sumă de 150 lei, solicitînd scutirea parțială de la plata taxei de stat.

La 17 decembrie 2015 și Rotaru Angela, prin intermediul reprezentantului, avocatul Cojocari Dumitru, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către avocatul Vladislav Pantaz în interesele lui Rija Octavian și avocatul Cojocari Dumitru, în interesele Angelei Rotaru, fiind acordat apelanților termen pînă la 23 februarie 2016 ora 14:30 pentru prezentarea cererilor de apel desfășurate, s-a explicat apelantei Rotaru Angela despre necesitatea prezentării taxei de stat în sumă de 18 750 lei, concomitent, comunicîndu-li-se despre posibilitatea restituirii apelurilor în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La 23 februarie 2016, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, reprezentantul apelantei Angela Rotaru, avocatul Cojocari Dumitru a solicitat amînarea examinării cererii de apel, pe motiv că este antrenat într-un dosar penal în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău.

La 23 februarie 2016, apelantul Rija Octavian a prezentat cererea de apel desfășurată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 s-a admis cererea înaintată de Rija Octavian privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel, acordînd apelantului termen pînă la data de 05

aprilie 2016 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, achitarea taxei de stat în mărime de 7 650 lei.

Tot la 23 februarie 2016, Curtea de Apel Chișinău a dispus a nu da curs cererii de apel depusă de Rotaru Angela și a acordat apelantei un termen suplimentar pînă la data de 01 aprilie 2016 pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea din 21 ianuarie 2016, și anume, prezentarea cererii de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei. Ședința de judecată a fost stabilită pentru data de 05 aprilie 2016 ora 12:45.

La 09 martie 2016, în termenul prevăzut de lege, Rija Octavian prin intermediul avocatului Vladislav Pantaz a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate în partea acordării apelantei Rotaru Angela unui termen suplimentar pentru prezentarea cererii de apel desfășurată și dovada de achitare a taxei de stat, ca fiind ilegală.

La 21 martie 2016, avocatul Vladislav Pantaz a depus cerere de recurs suplimentară. În motivarea recursului a invocat că concluziile instanței de apel expuse în încheierea contestată, sunt ilegale, încheierea fiind pronunțată cu aplicarea eronată a legii procesuale.

Susține recurentul că, apelanta Rotaru Angela nu a executat indicațiile instanței de apel, stabilite prin încheierea din 21 ianuarie 2016, și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, iar la depunerea cererii de amînare din 23 februarie 2016, avocatul apelantei nu a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea apelului motivat și a taxei de stat.

Consideră că instanța de apel era obligată să restituie printr-o încheiere cererea de apel depusă de către Rotaru Angela, dar nu să emită o încheiere de acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea cererii de apel desfășurate și a taxei de stat.

La 28 martie 2016, în adresa intimatei Rotaru Angela a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Rija Octavian cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenii stabiliți.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 368 CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen

pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Materialele pricinii atestă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Rija Octavian și Rotaru Angela împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2015, s-a acordat apelanților termen pînă la data de 23 februarie 2016, orele 14:30 pentru prezentarea cererilor de apel motivate și dovada achitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 a fost admis demersul apelantului Rija Octavian privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat apelantului termen pînă la data de 05 aprilie 2016 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 7 650 lei.

Tot la 23 februarie 2016 Curtea de Apel Chișinău a acordat apelantei Rotaru Angela un termen suplimentar pînă la data de 01 aprilie 2016, pentru prezentarea cererii de apel desfășurate și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei.

Colegiul reține că, instanța de apel întemeiat și cu aplicarea corectă a normelor procedurale a emis încheierea din 23 februarie 2016 privind acordarea unui termen suplimentar apelantei Rotaru Angela pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite prin încheierea din 21 ianuarie 2016. Ori, la materialele pricinii lipsesc înscrisuri care ar confirma recepționarea de către Rotaru Angela a încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, de a nu da curs cererii de apel.

În contextul dat, Colegiul notează și dispozițiile art. 100 alin. (1) CPC, din care rezultă că actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În circumstanțele enunțate și avînd în vedere că, la materialele dosarului lipsește confirmarea recepționării de către Rotaru Angela a încheierii de a nu da curs cererii de apel, instanța de apel este în drept de a acorda apelantei un termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite în încheierea din 21 ianuarie 2016.

În această ordine de idei, este de menționat că la exercitarea căii de atac – apelul, persoanele sunt în drept să declare apel și dispun de anumite drepturi și obligații.

La rîndul său, instanța de apel este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel la faza pregătirii pricinii pentru dezbateri, cît și în cadrul dezbaterilor judiciare, inclusiv și acordarea posibilității părților de a-și exercita drepturile și obligațiile lor.

De asemenea, Colegiul remarcă că instanța de apel, în condițiile art. 22 și art. 26 alin. (2) CPC, avea obligația de a acorda un termen suplimentar apelantei pentru executarea indicațiilor instanței de apel conform încheierii din 21 ianuarie 2016, în condițiile cînd partea nu recepționase încheierea respectivă, în caz contrar i-ar fi îngrădit accesul la justiție, garantat de art. 5 alin. (1) CPC și art. 20 al Constituției RM.

Colegiul precizează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hotărîrea Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare

a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hotărîrea Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În condițiile enunțate supra, casarea încheierii recurate ar constitui o încălcare a apelantei Rotaru Angela de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Prin urmare, instanța de recurs conchide de a respinge argumentele invocate în recursul declarat de avocatul Vladislav Pantaz în interesele lui Rija Octavian, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către Curtea de Apel Chișinău, respectiv nu constituie temei de casare a încheierii recurate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în cererea de recurs sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Vladislav Pantaz, în interesele lui Rija Octavian, și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Vladislav Pantaz, în interesele lui Rija Octavian.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Rija Octavian împotriva Angelei Rotaru cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi